

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: A. Ö., narozený X,
státní příslušnost Turecká republika,
t. č. pobytem v Pobytovém středisku Bělá – Jezová,
sídlem Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem,

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2023, č. j. KRPU-209294-41/ČJ-2023-040022-SV-ZZ,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 2. 12. 2023, č. j. KRPU-209294-41/ČJ-2023-040022-SV-ZZ, **se zrušuje.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2. 12. 2023, č. j. KRPU-209294-41/ČJ-2023-040022-SV-ZZ, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 4 ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

cizinců“) zajišťuje za účelem správního vyhoštění a dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobkyně.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť o něm žalovaný neměl rozhodovat, a to s ohledem na níže uvedené rozhodnutí a rovněž nebyly naplněny zákonné důvody pro jeho vydání. Žalobce sdělil, že v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová (dále jen „ZZC“) podal žádost o mezinárodní ochranu, o níž Ministerstvo vnitra vydalo sdělení ze dne 30. 11. 2023, podle něhož nemělo být přistoupeno k zajištění žalobce podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť žalobce je zranitelnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Ministerstvo vnitra současně požádalo o propuštění žalobce ze ZZC a o jeho přemístění do pobytového střediska, kde s ním bude vedeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, a to společně s osobami, které jsou s ohledem na rodinné vazby společně s žalobcem ubytovány v ZZC. Dále namítal, že žalovaný nesprávně posoudil nezbytnost zajištění žalobce s jeho nezletilými dětmi a nemožnost využití mírnějších prostředků, přičemž napadené rozhodnutí zdůvodnil obecnými úvahami, aniž by se zabýval proporcionalitou omezení osobní svobody žalobce a jeho nezletilých dětí. Žalovaný rezignoval na své zákonné povinnosti, když předjímal, že žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebude vyhověno a že žalobce bude společně s jeho rodinou vyhoštěn.
3. Žalobce uvedl, že žalovaný nedostatečným a nepřezkoumatelným způsobem zdůvodnil délku uloženého zajištění. Samotné zajištění žalobce považuje za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života sebe a svých dětí. Zajištění je nezákonné rovněž pro to, že protiprávní jednání žalobce nedosahovalo takové intenzity, která by znamenala nezbytnost jeho zajištění. Naopak byly dány okolnosti pro uplatnění mírnějších prostředků, a to zejména uložení zvláštního opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, avšak žalovaný k hodnocení možnosti uložení zvláštního opatření vůbec nepřistoupil a současně nerespektoval rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 11. 2023. Žalobce podotkl, že samotný nelegální vstup a pobyt cizince na území České republiky jako důvod pro zajištění nemůže obstát, neboť se jedná o institut *ultima ratio*. Je tedy nutné přihlídnout ke všem okolnostem daného případu. O zajištění nelze rozhodnout zejména tehdy, pokud zákonný účel omezení osobní svobody nebude pravděpodobně možné uskutečnit, jako je tomu v nyní posuzovaném případě, kdy v době vydání napadeného rozhodnutí Ministerstvo vnitra nerozhodlo o žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
4. V posuzované věci bylo rovněž nutné brát ohled na nejlepší zájem dítěte a zásah do jeho soukromého a rodinného života, neboť napadené rozhodnutí nezletilé děti žalobce nepřímo ovlivnilo, k čemuž žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-36. Ohled na nejlepší zájem dítěte je nutné brát v potaz i při určování samotného zařízení sloužícího k zajištění nezletilých cizinců, v němž musí být zajištěno samostatné ubytování rodiny s vhodnými podmínkami pro děti, volnočasové aktivity pro děti a jejich pečovatele, nepodrobování dospělých ponižujícímu zacházení před dětmi, a to s ohledem na zákaz krutého, nelidského a ponižujícího zacházení dle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce uvedl, že délka zajištění musí být transparentně a přezkoumatelně zdůvodněna, což v napadeném rozhodnutí chybí. Napadené rozhodnutí obsahuje pouze vágní a obecné informace, které jsou žalovanému známy z běžné praxe. Při rozhodování je třeba přihlídnout k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění za současného respektování oprávněných zájmů

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

cizince a dbaní přiměřenosti zásahu do soukromého života. Konstatoval, že žalovanému sdělil svoji totožnost a spolupracoval, a proto měla být doba zajištění stanovena v kratším rozsahu.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná ve svém vyjádření zrekapitulovala průběh správního řízení a cesty žalobce ze země původu až do Česka, přičemž zdůraznila, že cílem žalobce je dostat se za příbuznými do Německa. Žalovaná uvedla, že rozhodnutími ze dne 23. 11. 2023 byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění a rovněž bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Napadené rozhodnutí žalovaná vydala, neboť byly naplněny následující zákonné důvody – žalobce byl zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ZZC, Ministerstvo vnitra nerozhodlo o zajištění žalobce dle zákona o azylu, žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat dříve, než byl zajištěn v ZZC a existovaly oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalovaná podotkla, že vydání napadeného rozhodnutí bylo podmíněno vydáním předchozího rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 23. 11. 2023 dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná uvedla, že v rámci napadeného rozhodnutí odkazuje právě na rozhodnutí o zajištění ze dne 23. 11. 2023, v němž bylo podrobně zkoumáno užití zvláštních opatření, zejména na str. 7 a 8, přičemž byl učiněn závěr, že jich použít nelze. Žalovaná napadené rozhodnutí vydávala za nezměněných okolností oproti stavu při vydávání rozhodnutí ze dne 23. 11. 2023, jelikož v mezidobí byl žalobce zajištěn v ZZC. Opět došla k závěru, že bylo nutné přistoupit k zajištění, a to především na str. 6 a 7. Užití zvláštních opatření bylo vyloučeno především proto, že žalobce si nemohl na území České republiky zajistit ubytování, kde by se zdržoval nebo hlásil policii, ani neměl dostatek prostředků na složení předpokládaných nákladů správního vyhoštění.
6. Žalovaná nezpochybnila postavení žalobce jako zranitelné osoby, avšak uvedla, že postavení zranitelné osoby samo o sobě nevylučuje jeho zajištění, k čemuž poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 223/2017-27. Poznamenala, že žalobce v žalobě neuvadl, jaké konkrétní negativní okolnosti zajištění zejména s ohledem na nezletilé děti byly protiprávní, tedy neuvedl konkrétní důvody, pro které by ZZC bylo nevhodné pro zranitelné osoby vymezené čl. 3 bodem 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Podle žalované je ZZC vhodné i pro zajištění velmi malých dětí jako má žalobce, a to např. s ohledem na vybavení, zajištění volnočasových aktivit a lékaře.
7. K uložení délce zajištění žalovaná uvedla, že v případě rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit devadesát dnů. Žalovaná podotkla, že srozumitelně a logicky vysvětlila, proč uložila zajištění v délce šedesáti dnů, neboť popsala potřebné úkony a jejich časovou náročnost, které bude nutné v dané době učinit – opatření náhradního cestovního dokladu, opatření letenky, zajištění policejní eskorty, domluvení převzetí cizince domovským státem. Délka zajištění byla ovlivněna i tím, že se žalobce úmyslně zbavil svého cestovního dokladu, aby znesnadnil své navrácení do země původu. Nebýt tohoto účelového jednání, doba zajištění by byla stanovena kratší. Žalovaná poukázala na předběžnou povahu napadeného rozhodnutí, jehož účelem je úspěšná realizace správního vyhoštění, tedy zabránění skrývání se a vyhýbání se realizaci správního vyhoštění. S ohledem na předběžnou

povahu napadeného rozhodnutí žalovaná při svém rozhodování vycházela z dosud nekompletní spisové dokumentace. Závěrem žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 4 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu (a to i s ohledem na závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, EU:C:2022:858) nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
9. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce byl dne 22. 11. 2023 v 9:30 hodin zajištěn Policií České republiky na hraničním přechodu Petrovice – Bahratal poté, co byl české straně předán policejními orgány Německa, neboť byl dán důvod se domnívat, že žalobce vstoupil na území nebo zde pobýval neoprávněně, jelikož nepředložil žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu, ale toliko identifikační průkaz Turecka. Téhož dne bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění a proveden výslech za přítomnosti tlumočnicka do kurdského jazyka. Do protokolu o výslechu žalobce především sdělil, že cestoval společně se svou manželkou a čtyřmi syny za pomoci placených převaděčů do Hannoveru v Německu, kde žijí jeho dva bratři a další příbuzní a kde chtěli požádat o azyl. Uvedl, že cestovní doklad odevzdal příteli v Srbsku, přičemž si byl vědom, že na území Evropské unie mohl legálně pobývat toliko s platným cestovním dokladem a vízem či pobytovým oprávněním. Žalobce sdělil, že z Turecka vycestovali letecky do Srbska, poté pěšky prošli dírou v plotě do Maďarska a došli až na Slovensko, přičemž po cestě byli jednou vráceni maďarskými orgány do Srbska. Na Slovensku nastoupili na vlak do Bratislavy, odkud je odvezlo vozidlo až do Německa, odkud pak byli vráceni do Česka. V Turecku se žalobce v roce 2021 účastnil shromáždění Kurdů, které bylo tureckou policií rozehnáno, přičemž žalobce v nastalém zmatku upadl a přivodil si zranění. Z Turecka žalobce s rodinou odešel pro to, že se chtěl mít lépe jako jeho kurdští příbuzní v Německu, kteří nemají takové problémy jako Kurdi v Turecku. Žalobci uvedl, že mu v Turecku nehrozí nelidské zacházení nebo ohrožení života, nicméně jako Kurd nevěří tureckým orgánům. Rovněž uvedl, že má od kamaráda informace, že by mohl být trestně stíhán za svůj protirežimní projev zveřejněný na internetu, avšak dosud se mu nic nestalo. Na Česko nemá ekonomické, rodinné ani kulturní vazby. Do Turecka se vrátit nechce, nemá jej rád.
10. Dne 23. 11. 2023 vydalo Ministerstvo vnitra kladné závazné stanovisko o možnosti vycestování žalobce zpět do Turecka. Do správního spisu byla rovněž založena Informace OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 4. 8. 2023 a Informace MZV ČR, Turecko – Turečtí občané kurdského původu, ze dne 11. 10. 2022. Následně žalovaná dne 23. 11. 2023 vydala rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a rovněž rozhodnutí o správním

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vyhoštění žalobce. Dne 28. 11. 2023 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Dne 30. 11. 2023 bylo žalované doručeno sdělení Ministerstva vnitra, že u manželky žalobce a jejich čtyř synů nebude po dobu probíhajícího řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany přistoupeno k zajištění podle § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť manželka žalobce je zranitelnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Zranitelnou osobu lze dle § 46a odst. 3 zákona o azylu zajistit pouze v případě, že opakovaně porušila povinnost uloženou zvláštním opatřením. Současně bylo zažádáno o propuštění žalobce, jeho manželky a jejich synů ze ZZC a jejich přemístění do Pobytového střediska Bělá – Jezová k dokončení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Nato žalovaná vydala napadené rozhodnutí.

11. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí nezabýval nejlepším zájmem dítěte, zásahem do soukromého a rodinného života a rovněž se nezabýval možností uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území dle § 123b zákona o pobytu cizinců jako mírnější alternativy k samotnému zajištění. V této souvislosti soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Je třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
12. Soud konstatuje, že nejlepším zájmem dítěte se žalovaná zabývala na str. 7 napadeného rozhodnutí, kde hodnotila nejlepší zájem dítěte především prizmatem toho, že rodina žalobce zůstane ubytována společně v samostatném ubytování, a to v rámci zařízení, které je uzpůsobené pro péči o děti všech věkových kategorií a vybaveno pro trávení volného času rodiny v rámci nově zřízeného bloku právě pro rodiny s dětmi.
13. K přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života se žalovaná vyjádřila na str. 11 napadeného rozhodnutí. Přiměřenost posuzovala s ohledem na § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a v potaz vzala především protiprávní jednání žalobce (neoprávněný pobyt na území), žádné rodinné ani kulturní vazby na Česko a hlavní smysl cesty z Turecka, kterým je dostat se do Německa, do Hannoveru. Napadené rozhodnutí tedy v uvedených ohledech není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
14. Dle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že *„[p]olicie je povinna po celou dobu zajištění cizince zkoumat, zda důvody zajištění trvají“*.
15. Dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že *„[z]vláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je*
 - a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo

d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.“

16. Dle § 123b odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců lze zvláštní opatření za účelem vycestování uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje. O druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohroží výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování.
17. V posuzovaném případě byl napadeným rozhodnutím žalobce nově zajištěn po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud se zabýval otázkou, zda je žalovaná povinna v takovém rozhodnutí uvážit o možnosti uplatnění tzv. zvláštních opatření. Smyslem § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců je, aby důvody, pro které je cizinec zajištěn, byly zkoumány v každém rozhodnutí týkajícím se omezení jeho osobní svobody. Jedním z důvodů pro vydání rozhodnutí o zajištění je i podmínka, že uložení zvláštních opatření nepostačuje k naplnění účelu správního vyhoštění. Z uvedeného vyplývá závěr, že rovněž při novém rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění je nutné posuzovat naplnění uvedené podmínky zajištění (možnost uložení tzv. zvláštních opatření).
18. Vzhledem k povaze zvláštních opatření podle § 123b i důvodů zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců lze mít důvodné pochybnosti o možné změně důvodů zajištění, nelze je však *a priori* vyloučit. Pokud zákon o pobytu cizinců ukládá soustavnou povinnost posuzovat důvody zajištění, tato povinnost trvá i při novém rozhodování o zajištění po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť takové rozhodnutí zakládá shodný zásah do práv cizince jako samotné prvotní rozhodnutí o jeho zajištění (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2011, č. j. 11 A 117/2011-9). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná se nijak nezabývala možností uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. K vyjádření žalované soud dodává, že předestřené zákonné povinnosti žalované nelze vyhovět tím, že žalovaná v písemném vyjádření k žalobě odkáže na posuzování o možnosti uložení zvláštních opatření v předešlém rozhodnutí o zajištění, neboť právě v mezidobí mohlo dojít ke změně rozhodných skutečností, které nebyly v předchozím rozhodnutí zohledněny. Nadto soud připomíná, že nedostatky správních rozhodnutí nelze zhojit ve vyjádření k žalobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Soud tedy uzavírá, že v tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
19. Následně se soud zabýval námitkou, podle které žalovaná vůbec neměla napadené rozhodnutí vydat, neboť v době vydání napadeného rozhodnutí nebylo dosud rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, přičemž Ministerstvo vnitra vydalo sdělení Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ze dne 30. 11. 2023 o nezajištění žalobce, jeho manželky a jejich dětí dle § 46a odst. 1 zákona o azylu po dobu trvání řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jelikož se jedná o zranitelné osoby dle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.

20. Dle § 2 odst. 1 písm. b) věty první zákona o azylu platí, že „[p]ro účely tohoto zákona se rozumí žadatelem o udělení mezinárodní ochrany cizinec, který podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto.“
21. Dle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že „[v] řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
22. Dle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]olicie vydá nové rozhodnutí o zajištění, nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu, jde-li o cizince zajištěného podle tohoto zákona, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, a existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet. Nové rozhodnutí o zajištění policie vydá do 3 dnů od doby, kdy mělo ministerstvo rozhodnout o zajištění.“
23. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 2. 2019, č. j. 8 Azs 272/2018-70, v odst. 17 a 18 uvedl: „Výše uvedenou novelou byl do zákona o azylu přijat mj. také § 46a odst. 4 zákona o azylu dopadající také dle důvodové zprávy na situaci „přezajištění“ spočívající v tom, že cizinec zajištěný dle zákona o pobytu cizinců podá žádost o mezinárodní ochranu a následně ministerstvo může rozhodnout o jeho zajištění v režimu zákona o azylu. Dále novela přijala i nyní dotčený § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, který reaguje na situaci, kdy ministerstvo o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu nerozhodne. V takovém případě může vydat žalovaná nové rozhodnutí o zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců, avšak na základě rozsudku ve věci Arslan musí být pro vydání takového rozhodnutí splněna podmínka, že z individuálních okolností případu vyplývají skutečnosti svědčící o tom, že cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet.
24. Situace stěžovatele je však od výše uvedených případů odlišná. Stěžovatel byl nejprve zajištěn v režimu zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění. Následně požádal o udělení mezinárodní ochrany. V daný moment přicházelo v úvahu dvojí řešení nastalé situace. Buď mohlo o zajištění rozhodnout ministerstvo v režimu § 46a odst. 4 zákona o azylu, nebo v případě nevydání takového rozhodnutí mohla žalovaná vydat nové rozhodnutí o zajištění v režimu § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.“ (Podtržení doplněno soudem).
25. Soud konstatuje, že nové rozhodnutí o zajištění dle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců může žalovaná vydat i v případě žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a to při současném splnění následujících podmínek: (1) cizinec byl již zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, (2) následně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, (3) Ministerstvo vnitřní věci poté nerozhodlo podle zákona o azylu o zajištění (přezajištění) cizince a (4) existují oprávněné důvody se domnívat, že cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až s cílem vyhnout se nebo pozdržet své vyhoštění, neboť nepožádal o mezinárodní ochranu dříve, ač tak mohl učinit.
26. V posuzovaném případě je z podkladů založených ve správním spise zřejmé, že žalobce byl zajištěn za účelem správního vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců rozhodnutím ze dne 23. 11. 2023, následně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a Ministerstvo vnitřní věci sdělilo, že ho podle zákona o azylu pro řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nezajistí, jelikož je zranitelnou osobou, tedy nedošlo k tzv. přezajištění. Současně existovaly oprávněné důvody ve smyslu poslední výše uvedené podmínky, a to s ohledem na výpověď žalobce, že cílem cesty jeho rodiny je Hannover v Německu, k čemuž již vynaložili nemalé úsilí. Podmínky dle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců pro vydání napadeného rozhodnutí tedy byly splněny a napadené rozhodnutí nebylo z tohoto důvodu nezákonné.

27. Dalšími námitkami žalobce se soud nezabýval, neboť z důvodu zjištěné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí žalované, pro kterou soud přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutím, by to bylo bezpředmětné.
28. Soud ve věci nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku podané žalobě, neboť soud ve věci rozhodl ve lhůtě stanovené v § 73 odst. 4 s. ř. s., a rozhodnutí o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě tak pozbylo smyslu.
29. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu shledal důvodnou, a proto napadené rozhodnutí výrokem I. tohoto rozsudku podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro vadu řízení zrušil. Soud současně nevrátil věc žalované k dalšímu řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, publ. pod č. 2757/2013 Sb. NSS, totiž platí, že „... po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“ Vzhledem k tomu, že zdejší soud zrušil rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, které je prvním úkonem v řízení, neexistuje dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno, a proto nebylo možné věc žalované vrátit k dalšímu řízení.
30. Současně dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobce, jenž úspěch ve věci měl, náhradu nákladů řízení výslovně nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 2. ledna 2024

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.